

Kővágóörsi
Körkép

A szerkesztő levele

Kedves Olvasók!

Helyi lapunk egy újabb számát tartják a kezükben. Szokás szerint nehezen állt össze, de megvan! Bízom benne, hogy mindenki talál magának kedvére olvasni valót. Talán most az ünnepnapok csendességében, lesz idő egy kis olvasgatásra. Lapunk hagyományai szerint olvashatják a polgármesteri tájékoztatót, Művelődési Házunk és Könyvtárunk híreit, a tűzoltók, a polgárőrség híreit. Befejező részéhez érkezett Siposné Szarka Rozália sorozata a kővágóörsi könyvtár történetéről. Ugyancsak Tőle olvashatnak egy kis verset is, Mindenszentekre emlékezve. Olvashatnak Zámbo Zoltántól is írásokat, a mindannyiunkat foglalkoztató kérdésekről, békétlenségről, háborúról, a világháló és kommunikációs eszközök áldásairól és átkairól, a világot összetartó erőről, a köszönet kimondásának példájáról. Megemlékezünk eltávozott kővágóörsi polgártársainkról, Bárány Istvánról, Sümegi Józsefről és Rác Béláról. Ismételten helyt adunk a Pálkövei Hírlevélnek, és közzé tesszük a Zsinagóga Alapítványának tájékoztató adatait, valamint a Bajcsy-Zsilinszky Endre Szellemi Öröksége Műhely helyesbítő, kiegészítő írását. Talán mindenről említést tettem, ha netán mégsem, azt remélem Önök fogják felfedezni lapunkban. A színes oldalakon pedig nevünkhöz méltóan körképet láthatnak a szeptembertől mostanáig eltelt időszak rendezvényeiről, eseményeiről. Akik részesei voltak, biztosan örömmel élik át a kedves pillanatokat, akik nem voltak jelen, Ők meg talán most döntenek el, hogy a következő rendezvényen ott lesznek.

Kívánok Mindnyájuknak békés, megnyugvással teli karácsonyi napokat, vidám óév búcsúztatót és békében, egészségben gazdag új esztendőt!

A szerkesztő

Fejlesztések, elképzelések Kővágóörsön 2022-2023.

Változó világunkban két dolog van, ami állandósulni látszik, a bizonytalanság és az elégedetlenség. Ezzel mindenkinek szembesülni kell, de legfőképpen a települési önkormányzatoknak, képviselő-testületeknek, a polgármesterekről nem is beszélve.

Mi azonban – képviselő-társaimmal egyetértésben - mégis törekszünk arra, hogy a lehetőségekkel jó gazda módjára élve, ha kis lépésekkel, de fejlődjünk és előre lépjünk.

Az alábbiakban tájékoztatást adok a folyamatban lévő fejlesztésekről. A Magyar Falu Program keretében a Jókai utcai, korábban Idősek Napközijeként működő, az utóbbi években „Spájjz”-ként nevezett önkormányzati tulajdonú épület felújítására 25 millió forintot költhetünk el. Művelődési Házunk 70 db új széssel gyarapodott, lesz pénz a hangosítás korszerűsítésére, egyéb költségek fedezésére. Többek között a Kornyi-tó melletti szoborpark felújítására is, a Művelődési Minisztérium által biztosított 5 millió forintból. Önerős beruházásként sor került 9 db klíma beszerelésére, az Orvosi rendelő, az óvoda, valamint a hivatal épületében. 4,6 millió forintból kerül sor a pálkövei Nádas ház tetőcseréjére, szigetelésére. 28 millió forintból sor kerül az elkezdett strandi beruházások befejezésére! Megtörténik a kamera rendszer „bepülözése” a rendőrségre, hogy hathatós fellépésre kerüljön sor a személtelők ellen! További elképzelésünk a napelempark bővítése, valamint pályázat útján egy elektromos töltőkút telepítésének lehetősége. Természetesen folyamatosan végezzük az útépitéseket, az utak karbantartását is. És az is természetes, hogy minden olyan fejlesztést végre hajtunk, ami a közösség érdekeit szolgálja, ehhez igyekszünk megteremteni az anyagi forrásokat!

A Líder program keretében 5% önrész biztosítása mellett 16 millió forintot kap településünk egy akusztikus, elektromos hangverseny orgona vásárlására. A hangszer az önkormányzat tulajdona lesz, de együttműködési megállapodás keretében a Római Katolikus Egyház kővágóörsi templomában szolgálja az egyházi rendezvények és a templomban megrendezésre kerülő

hangversenyek színvonalas zenei hangzásának biztosítását. Lehet erre is azt mondani, mint a Művelődési Ház hangverseny zongorájára, hogy felesleges, de mi képviselő-társaimmal úgy gondoljuk, hogy a művelődés, az oktatás, nevelés támogatása legalább annyira fontos, mint gazdasági előrehaladás.

Képviselő-társaim és a magam nevében is boldog karácsonyt, békében, egészségben gazdag új esztendő-t kívánok településünk polgárainak, lapunk olvasóinak!

*Horváth Dezső
polgármester*

***

A Kővágóörsi Művelődési Ház és Könyvtár rendezvényei 2022. szeptemberétől decemberig

A hangulatos és sokszínű nyári rendezvények után eseménydús ősz köszöntött be Kővágóörsön. Mindjárt szeptember elején, egészen pontosan **szeptember 3-án** került megrendezésre a **Kővágóörsi Nap**, ahol minden korosztály talált magának kellemes időtöltést. Ezen a napon került átadásra az elektromos kisteherautó, de a hivatalos percek után minden korosztály számára voltak érdekes és vidám programok, a gyerekeknek kavicsfestés, lézerharc, a felnőttek is kipróbálhatták, de ők elsősorban a főzőversenyben jeleskedtek. A főzőverseny résztvevői: A Tigrisek, a Muszlicák és a Szabó család. Köszönet az ízletes ételekért és a jó hangulatért!

Az őszi időszak következő rendezvénye a már sok éves hagyományra visszatekintő **Szüreti felvonulás volt, október 1-jén**. Napokkal előtte megkezdődtek az előkészületek, készültek a jópofa, hangulatos bábuk. Köszönet a „kis segítő kezek” -nek Lászlóné Németh Gabriellának, Farkas Károlynénak, Kulcsárné Somody Erzsébetnek, Kovács Béláné Gizikének, László Hannának, László Flóriának, Kirnbauerné Bognár Rózsának, Schmidt Sárának, Németh Jenőnek és természetesen Balog Lajosnak, akiről már régóta tudjuk, hogy a közéletben szívesen vállal önkéntes feladatot. Köszönet azoknak is,

akik a bábukészítésben nem tudtak ugyan részt venni, de bármilyen anyaggal, ruhadarabokkal segítettek a felkészülést. A felvonulás napján az egész hetes eső után napsütés következett, így egy hangulatos vidám délutánt tölthetett együtt a falu apraja-nagyja, de a más településekről érkezők is. Köszönet, hogy a „megállóknál” szíves vendéglátásban volt része a felvonulóknak, finomabbnál finomabb falatokkal, pogácsákkal és süteményekkel gyűjthetett erőt minden részt vevő. Köszönet a Csepreg Város Fúvószenekarának és Mazsorett Csoportjának, valamint a Vonyarc Néptáncegyüttesnek a színvonalas szórakoztatásért. Köszönjük Farkas Melindának és segítőinek Farkas Károlynénak, Baráthné Németh Mártának, Baráth Istvánnak az ízletes estebédet, Kirbauerné Bognár Rózsának a finom pogácsát, Lászlóné Németh Gabriellának a rétest. Köszönet mindazoknak, aki bármilyen járművel, akár lóval, hozzájárultak a menet színesebbé tételéhez. Ugyancsak köszönet Jacksonnak az esti hangulatért, és végül, de nem utolsó sorban polgármesterünknek, Horváth Dezsőnek, hogy ebben a programban is, mint minden közművelődési rendezvényen, támogatta a szervezőket!

2022.10.15-én tartottuk kis falunkban az Idősek Világnapját, ahol a falu apraja és nagyja kivette részét a Szépkorúak köszöntéséből. A kisebbek versekkel, a régebb óta fiatalok pedig vidám műsorral készültek Köszönet mindenkinek az áldozatkészségért, a lelkesedésért, mert enélkül nem jöhetett volna létre ez a műsor. Köszönet a gyerekeknek és természetesen a szüleiknek, név szerint Halász Korinnának, Péter Bencének, Péter-Pongrácz Máriának, Balog Botondnak, Szele Izabellának, Tóth Rozikának, György Katalinnak, Kovács Milánnak, Sebestyén Anikónak, Szegletes Dominiknak, Kurányi Gellértnek, Kurányiné Anitának. Köszönjük Péter Botondnak a néptánc bemutatót! Köszönet a „keménymagnak”: Farkas Károlynénak, Sümegi Zsuzsának, Balog Szonjának, Halász Júliának, György Katalinnak, Szabóné Bors Erikának, Bibor Évának, Halász Korinnának, Szegletesné Éva néninek, Kirnbauerné Bognár Rózsának! A zeneszolgáltatást és az éneket köszönjük Szabó Györgynek!

Október 22-én A Csobánc Vadásztársaság Trófeaszemléjének adott otthont a Művelődési Ház, és ezzel együtt egy újabb Főzőverseny került megrendezésre. A résztvevők: a Polgármesterné Asszony, a Halász Bt. és a Tigrisek, Balog Gergő, a Rosé, Pityu Bá, a Megmentők és a Tannin. Nemcsak a tróféákhoz, de az ízletes vadételekhez is gratulálunk! **November 5-én** a Csokoládé és bonbon készítés titkaival ismerkedhettek meg az érdeklődők, arról nem is beszélve, hogy korlátlan csokoládéfogyasztásra is volt lehetőség. Mindenki elégedetten távozott, annál is inkább, mert a sajátkezűleg elkészített édességeket ízléses, praktikus csomagolásban haza is vihették az ügyes „alkotók”.

November 12-én Márton napi Lámpás készítés és felvonulás került megrendezésre. A rendezvényen – amely idén először hagyományteremtő céllal jött létre – szép számmal vettek részt kicsik és nagyok. Köszönet a segítő felnőtteknek, Halász Júliának, Kurányiné Anitának, Lászlóné Németh Gabriellának és Gerencsér-Tóth Edinának.

November 26-án, az immár hagyományos Férfinap került megrendezésre. Szép számmal jelentek meg a férfitársak, párjaik, feleségeik kíséretében. Nem okoztak nekik csalódást a színpadra lépő nőtársak sem színes, vidám jeleneteikkel és nagyon kifejező „kétarcú” táncukkal sem. Köszönet a szervezőknek és a szereplőknek, György Katalinnak, Halász Júliának, Sebestyén Anikónak, Bibor Évának, Szabóné Bors Erikának, Balog Szonjának, Halász Korinnának, Lászlóné Németh Gabriellának, Kirnbauerné Bognár Rózsának, Szegletesné Évának, Kulcsárné Somody Erzsébetnek, Lelkes Erzsébetnek, Sümegi Zsuzsának, Farkas Károlynének, Barátné Németh Mártának.

A december hónap a karácsonyváras hangulatában telik minden évben. Megkezdődött az előző évben nagy sikert aratott „Ablaknyitogató” program, a szokásos adventi gyertyagyújtás a Kőparkban, sőt az elmúlt évben épült Betlehem mellett a Mikulásváró pad is elkészült, a gyerekek számára pedig elindult a Mikulásposta. Egy szép piros postaládában elhelyezhették a

gyerekek a Mikulásnak és a Jézuskának címzett leveleiket, ajándékkéréseiket. **December 3-án, szombaton** karácsonyi kézműves foglalkozáson vehettek részt az érdeklődők. **December 6-án pedig igazából is megérkezett a Mikulás, hó híján a mindenre kész kővágóörsi tűzoltók fuvarozták ide, hogy ne legyenek csalódottak a gyerekek!**

Utóirat: A fenti tudósító sorokat a Kővágóörsi Művelődési Ház és Könyvtár világhálós oldaláról ollóztam össze, mert Balogné György Éva művelődésszervező vizsgára készült. Ez év május 1-e óta látja el ezt a szép, de néha nagyon nehéz feladatot. Azt gondolom Kiss Gyuláné nem bánta meg, hogy átadta a stafétát Évinek, aki viszi tovább a hagyományokat, a maga fiatalos lendületével tovább gondolja, gazdagítja azokat. Amikor elismeréssel szólunk új művelődésszervezőnk tevékenységéről, azt is el kell mondanunk, hogy a Zsuzsa kortársai közül kevesen tudják ezt a döntést meghozni. Köszönet Mindkettőjüknek! Ja, igen, és ami még nagyon fontos, itt szó szerint idézem Balogné György Éva szavait a világhálós oldalról: „... a tanulmányaim végére értem, így teljes mellszélességgel tudok innentől mindenre IS koncentrálni.” Azt még én teszem hozzá, hogy jeles eredménnyel vizsgázott! ... és hogy a tanulásnak vége van-e? Nem gondolom, de köszönjük Évi, és további lelkes, sikeres és támogatott tevékenykedést kívánunk! Vagyunk néhányan, akikre számíthatasz!

Iván Katalin

***

A Kővágóörsi Önkéntes Tűzoltó-egyesület hírei

Az idei év második felében is pörögnek az események a Kővágóörsi ÖTE életében. Szerencsére kevesebb káreset, viszont annál több rendezvény és program volt az elmúlt néhány hónapban. A

káresek felszámolása mellett, ami volt közlekedési baleset, illetve épülettűz Révfülöpön, több szakmai gyakorlaton is részt vettek az aktív tagok.

A szigorú szakmai feladatok mellett alkalom nyílt egy kis lazításra is. Szeptemberben került megrendezésre a nagy sikerű tűzoltó bál, amelyen az Adrenalin Retro és Bulizenekar zenélt és a befolyt támogatások az egyesület működési költségeit gyarapították. A több mint 100 fős rendezvény sikeréért ezúton is köszönetet mondunk a résztvevőknek és a támogatóknak.

Októberben, immár 22. alkalommal látogatott el a csapatunk a bajor Önkéntes Tűzoltó Egyesülethez Saaldorfba, ahol a szíves fogadtatás mellett élményeket adó, gazdag programokban is volt részünk. Többek közt Salzburg város nevezetességeit, a Salzburgi várat és múzeumait tekintettük meg, 1850 m magasságban túráztunk, majd a szakmai eszmecsere folytattunk a bajor tűzoltókkal a magyar est keretén belül, ahol a Káli-medence kulináris finomságait tálaltuk fel a résztvevő bajor bajtársaknak. Az este folyamán kötetlen beszélgetés keretében a jövő évi tervek is megvitatásra kerültek. Útban hazafelé egy rövid kitérő során a Kővágóörsön is sok időt töltő Rudi Haidenthaler fotóművész és kedves felesége, Evelyn látta vendégül a csapatot osztrák otthonában sok szeretettel, amely szintén már hagyomány a kirándulások során. Szabó Lajos emléke és hosszú éveken át tartó barátságuk, továbbra is él a vendéglátókban és a csapat tagjaiban.

Jelenleg tervek szerint haladnak a pályázati elszámolások, lezárások. Elkészült a tűzoltó szertár előtti terület csapadékvíz elvezetése és az aszfaltozás. A rendkívül nagy és jelentős beruházást az ÖTE életében, a Magyar falu program civil szervezetek ingatlanberuházási, felújítási támogatása pályázat keretén belül valósult meg. 2021-ben egyesületünk 6.000.000,-Ft-ot nyert a feladat megvalósítására. A munkálatok 2022. október közepén indultak és november végén fejeződtek be. Komfortosabbá vált környezetünk, eszközeinkkel, járműveinkkel

biztonságosabban közlekedhetünk, de a rendezvényekhez is kellemesebb környezet áll rendelkezésre. Az önkormányzat aktív részvételét és segítségét, valamint a kivitelező precíz munkáját ezúton is köszönik a tűzoltó bajtársak!

Továbbra is várjuk azokat a fiatalokat és akár szépkorúakat is, akik szívesen lennének tagjai egy szakmailag folyamatosan fejlődő és összetartó csapatnak. Az ajtó mindig nyitva áll!

Szabó Gergely
egyesületi elnök

***

Könyvtártörténeti hagyaték – 5. „Szeretem a könyvet...”

A könyvtártörténeti hagyaték - sorozatunkban megjelent - részletes ismertetése után **a krónikás képelete már a közelmúltban, s a mában jár.** Arra kíváncsi, hogy vajon meddig működött a könyvtár „Veszprém megye legszebb körzeti könyvtár épületében”?

Az elmúlt év végén érdeklődtem Kiss Gyuláné Sümegi Zsuzsa könyvtárostól, aki 2011. október 22-e óta tölti be e funkciót. Ő elégítette ki a kíváncsiságomat, s tőle tudhatjuk, hogy 1995. október 4-én költözött vissza a könyvtár a Művelődési Házba, ahol 108 m²-en, 4 terem: felnőtt-, gyerek-, ifjúsági- és számítógépes olvasóterem várja az olvasni, kölcsönözni, internetezni vágyókat. A könyvtár mind a négy helyiségét egy pályázat elnyerése útján 2016-ban felújították, teljes bútorzat cserével, bővítették a számítógép parkot, 4 számítógép, internet, Wifi lehetőség várja az olvasókat. Manapság a kölcsönözhető könyv 4877 kötet, 201 olvasó. A lakosság létszáma mintegy 760 fő.

Elmondása szerint **1995. november 5-től már a Község Önkormányzata** végezte a „Kristó házban” munkáját, és 2012-ben tette át székhelyét a tágasabb, Jókai utcai, egykor volt általános iskola épületébe. Ezt követően az épület a **Népfőiskolának** adott otthont, majd, miután a Népfőiskola elköltözött, üresen állt a ház, felújításra várt, ami meg is történt.

A **Kristó ház a Kossuth utca 1-ben újból eredeti, régi funkcióját tölti be.** Gyönyörűen felújítva, 2021. szeptember 20-tól ismét orvosi rendelő.

Hézagos lenne a krónika, ha nem töltenénk ki a tatóngó úrt a Varga házaspár és Kiss Gyuláné munkássága közti rendezvényszervezők, könyvtárosok neveivel. Mint Zsuzsa elmondta, **Vargáék után** (nem időrendi sorrendben) **Ásványi Tamásné, Farkas Zoltán, Kiss Margit (Viszt Lászlóné), Bakos Tivadarné, Veres Jenő, Németh Lajos, Németh Lajosné „Csöpi néni”** (akinek munkássága következtében megyei szinten is elismerten működött az intézmény), **Stark Béla, Nagy Péterné Hegyi Eszter, Dobai Kálmánné, Pálné Rác Rita, Ujváriné dr. Handó Melinda végezték** azt a szép, nemes feladatot, amely a művelődni és olvasni vágyó emberi elme látókörét, csiszolását hivatott betölteni.

2022. május 1-től pedig a Művelődési Ház és Könyvtár élén ismét személyi változás történt, **Balogné György Éva** vette át a „stafétabotot”. Neki is tartalmas, szép munkát kívánunk.

Befejezésül **néhány figyelemre méltó gondolat a könyv szeretetéről, az olvasás, a tudás forrásáról, mely Vargáékat és mindnyájunkat megbabonázhatott, hisz e sorozatnak végig ez volt a célja.**

A Pannon vallomásokban találtam rá **Fekete István legmegindítóbb, legszívhezszólóbb gondolataira:**

„Szeretem a könyvet! Valamikor régen, mélyen a szívemre szívtam az iskolakönyvek nyomdászágát. Titokzatos, igaz mélységek nyíltak meg előttem.

A történelem: regény volt, a földrajz: útleírás, a természetrajz: vadászat, az olvasókönyv pedig: muzsika.

Szeretem a könyvet, és úgy nézek rá mindig, mint egy csodára. Mint elmúlt vagy élő lelkek néma, vagy hangosfilmjére, titkos jelekbe zárt öröme, vagy fájdalomra. Szeretem a könyvet és hiszek benne... És sohasem bántam meg. Néha – majdnem mindig – nem is azt találtam, ami a könyvekben meg volt írva, hanem annál sokkal többet. Békességet, magányt, halat, vadat, madarat, de mindig találtam valamit és a végén – nem mondom, hogy nagy érték – de megtaláltam – magamat.”

Mostanában pedig a **Nők Lapjában olvastam egy megszívlelendő írást Dudics Emese tollából, Megszeretni az olvasást címmel,** amelyről úgy gondolom, muszáj ide illeszteniünk sorozatunk záró gondolataihoz: *„Egy olvasni szerető diák szövegértési teljesítménye annyival jobb egy olvasni nem szerető tanulóénál, mintha három évvel felette járna az iskolában. Hát persze, hogy boldogok lennénk, ha a gyermekünk könyvmollyá válna.” Továbbá:” Se szeri, se száma azoknak a kutatásoknak, amelyek sorra támasztják alá, hogyan erősíti a rendszeres olvasás az agysejtek közötti kapcsolatokat, hogyan csökkenti a stresszt, növeli az empátiás készséget, fejleszti a fantáziát.”*

Már csak mellékesen jegyzem meg: azt is olvastam valahol, hogy *az olvasás késlelteti az öregedést, az öregedéssel járó elbutulást.*

Hajjaj! Naná, hogy olvasunk! Olvassunk!

Legvégül néhány gondolat még a krónikás „kútfejből”:

Aggódok a könyv jövője miatt. Az internet a határtalan lehetőségek tárháza. Végtelen kitekintést enged a világra. Csak egy gombnyomás, kis játék az egérrel, s máris oda katinthatunk, amire leginkább kíváncsiak vagyunk. Egyre többen „kattintanak” a különböző generációk – ma már az idősebbek is -, és többen azt vallják: - felesleges a könyv, hisz a neten mindent megtalálhatunk. Töb-bek között **hangos könyvet** is, melyet hallgat-hatunk bármely helyzetben, főzés-, utazás-, séta közben, bármikor. - De vajon **mi lesz a sorsa a települési, közkönyvtári, családi könyvtá-raknak?**

Elmondom a saját történetünket, hogyan vészeltük át könyvek segítségével a vírus miatti „karantén” hosszú hónapjait s ezt tesszük azóta is. Kiválasztottunk egy-egy könyvet a polcra, aztán reggeli-, ebéd után, néha TV nézés helyett este is, hangosan felolvastam belőle a gyengén látó férjemnek néhány oldalt. Olykor megálltam, megbeszéltük a hallottakat, ki, hogyan értelmezte, beszélgettünk közben a korszakról, melybe az író a történetet helyezte. Előfordult, hogy jókat kacagtunk közben, máskor szidtuk a kor szereplőit, s mint egy film, peregtek a történetek lelki szemeink előtt. Esetleg visszalapoztam, hogy is volt néhány oldallal előrébb, jól értettük-e? Szertartás, na és sok-sok beszélgetés volt napi életünkben, bezárt-

ságunkban a könyv, az olvasás, és ma is az. **Semmihez sem hasonlítható élmény, amint otthon, vagy a könyvtárban keresgélek a polcon, leveszem a könyvet, érzem a nyomtatott papír illatát, ujjaimmal tapintom, forgatom, pergetem a lapokat. Szórakozok, felvidulok, pihenek, megnyugszom. Nem kell hozzá más, csak egy jó könyv, egy kis szabadidő, egy kényelmes fotel, na meg persze jó szem, és kitérül előttem a világ.**

Beszélnék sokan a pandémia ideje alatt kialakult depressziós nyomásról, magányról, mentális változásokról.

Ajánlani tudom gyógyírként a könyvet. Az internet, valljuk be, ma már nélkülözhetetlen a mindennapjainkban. Ám bármennyire szükséges, csúcstechnika, a szórakozás számtalan lehetőségét kínálja, életünk bármely területén (csak néhányat említve: oktatás, egészségügy, államigazgatás, média, kutatás, kereskedelem stb.) a mai kor számtalan előnyét hordozza magában, munkaeszköz - hisz például ezt az írást is néhány perc alatt juttathatom el a szerkesztőhöz -, egyetlen dolgot azonban: **az olvasás kézbe vehető, tapintható könyv nyújtotta szépségét, élményét, véleményem szerint, nem helyettesíti. Nekünk segített!** *(Vége)*

Siposné Szarka Rozália

(Valóban másodpercek alatt megkaptam, el is olvastam, de már alig várom, hogy a Kővágóörsi Körképet fellapozva újra elolvassam, mit is írt a mi Rózsikánk? ☺ - a szerkesztő megjegyzése)

***

Csak köszönet és hála!

Mi emberek úgy lettünk megalkotva, hogy a kölcsönös szeretet, elfogadás, az egymásra való nyitottság légkörében érezzük a legjobban magunkat. Aki részt vett a Kővágóörsi Önkormányzat október 15-ei idősek napi rendezvényén, az ennek a légkörnek köszönhetően boldog lelkülettel, elégedetten térhetett haza otthonába a művelődési házból. Hogy a majd száz idős falubeli kinek, kiknek köszönhette ezt az örömteli estét? Talán nem

sértünk meg vele senkit, ha kijelentjük: elsősorban Balogné György Éva kultúrosnak. Ő volt az, aki vette a fáradságot, és segítőtjével Kinbauer Ferencnével együtt személyesen vitte el a meghívókat az érintetteknek, s őszinte, kedves szavakkal invitálta őket a rendezvényre. Ennek meg is lett az eredménye: a kultúrház nagyterme megtelt a szépkorúakkal, akik ízlésesen terített fehér asztaloknál foglalhattak helyet. Balogné munkáját dicséri a vidám műsor összeállítása, betanítása is, amit jól visszaigazolt a nézőtérről percenként felcsattanó taps, a felszabadult nevetés.

Nagyon nagy köszönet illeti a gyerek és a felnőtt szereplőket is, akik kötelező napi elfoglaltságuk után nem a befelé fordulást: az okostelefon képernyőjének bámulását vagy a távirányító gombjának nyomogatását választották, hanem időt, fáradságot nem sajnálva eljártak az esti próbákra, hogy produkciójukkal örömet szerezzenek szüleik, nagyszüleik nemzedékének. Köszönet jár Horváth Dezső polgármester úrnak és az egész önkormányzatnak a sok finom ételért és italért, az ajándékokért, amelyek még oldottabbá, még kellemesebbé tették az együttlétet.

Ez a néhány fényes szombat esti óra segített a megjelenteknek abban, hogy egy kis időre elfelejtsék a fűtési, megélhetési, egészségügyi gondokat, a közeli háború fenyegető árnyékát, s ünnepelteként, a feljük áramló szeretet hullámain felemelkedjenek egy tisztább, szebb, emberibb világba, ahol kedvesség, megértés, önzetlenség uralkodik.

Csak köszönet és hála illetheti mindazokat, akiknek része volt ennek a léleksimogató estének a létrejöttében!

Zámbó Zoltán

***

PÁLKÖVEI HÍRLEVÉL, 2022. november

Védegylet Pálkövéért Természet- és Környezetvédelmi Egyesült,
vedegyletpakove@freemail.hu

Kedves Pálköveiek! Néhány elszomorító ügy előtt köszönet azoknak, akik a SzJA 1 %-át a

Védegyletnek ajánlották föl, 160 ezer Ft gyűlt így össze. Az adományozók nevét még nem kaptuk meg a NAV-tól.

A sok kérdést, kérést nem tudom darabonként megválaszolni, de az itteni csatolásban leírtam az Önkormányzatnak az elmúlt napok számomra megdöbbentő történéseit, a megépülő kis kápolna és egyebek miatt engem ért durva (ténylegesen közönséges) támadást állítólagos „öslakósoktól”, akiket fél évszázad alatt egyszer sem láttam semmiféle közösségi eseményen.

Tájékozódunk, mi lehet egyebekben a bajuk, íme, itt van néhány új hír, feltetem a Szeretem Pálkövét Facebook-csoportnak is.

Illegális balatoni stégek, bejárók bontása

A Pálkövén terjedő álhírre, hogy személy szerint én (Zs.E) szedtettem fel az illegális stégeket, csónakbejárókat, a Védegylet Pálkövéért Egyesület építész tagja utána járt, s megtudta:

Pécseli Péter siófoki vízügyi szakaszmérnök lemondott, helyette Kravinszkaja Gabriella régi vízügyes lett a kirendeltség vezetője, (a Vízügy a Belügyminisztériumhoz tartozik), s megkezdték a stégek ellenőrzését. A helyi jegyzőknek szintén feladatuk ezeknek a létesítményeknek a beazonosítása.

Itt a hír az okokról:

<http://www.hirbalaton.hu/miert-nem-tavolitjak-el-az.../>

A Balaton beépíthetősége a jogi partvonalig

2022. november 19.

<http://www.hirbalaton.hu/az-epitesi-miniszterhez-fordul.../>

A Védegylet hosszú környezetvédelmi pere után Pálkövén 2009-ben Révfülöp irányában eltörölték az un. jogi partvonalat a nádasok előtt. A balatonrendesi öbölben megmaradt.

Érdeklődőknek bővebben a vedegyletpalkove@freemail.hu hírleveléből.

Lerombolnák a tervezett kálvária kápolnát

November 11-én szintén a Balaton utcaiak közölték: térdig lerombolják a Horváth Dezső

polgármester vezetésével átépülő mázsaház helyén a kis kápolnát. A fenyegetésről tud a c. főjegyző, a műszaki vezető, a polgárörtség, figyeljenek a pálköveiek is.

Azért legyen béke a Földön, és legyen türelmük elolvasni a csatolást is; bár hosszú, ez Pálköve története is.

Zsigovits Edit

***

Kővágóörs harmadik temploma...

Amikor évtizedekkel ezelőtt Kővágóörsön járva a harmadik templomról, a zsinagógáról hallottam, meglepődtem. Sokáig nem is tudtam hol rejtőzik. Amikor sikerült megtalálnom, elszomorító állapotot láttam. A helybeliek elmondták, hogy magántulajdonba került, de a tulajdonos semmit nem tesz az „életben tartásáért”.

... aztán mégiscsak elindult valami. Ma már én is többet tudok róla. És azokról a fiatalokról is, akik önzetlenül dolgoznak az öreg épület rendbe tételéért. Munkálkodnak azért, hogy Kővágóörs község egykori, egyszerű, szorgalmas, megbecsülésnek és szeretetnek örvendő állampolgárainak emléke ne merüljön feledésbe. Közzé tesszük lapunkban az alapítvány elérhetőségeit, közösségi oldalait, hogy az érdeklődők, a segíteni szándékozók több információhoz juthassanak ezúton is.

A zsinagóga címe: 8254 Kővágóörs,
Cseh Tamás utca 4.

A zsinagóga weboldalának, illetve facebook oldalának linkjei:

<https://kalizsinagoga.hu>

<https://www.facebook.com/zsinagogaert/>

Az alapítvány e-mail címe:

office@kalizsinagoga.hu

A Káli-medence Zsinagógája Alapítvány

bankszámlaszáma:

HUF: 11600006-00000000-85806689

Kövágóörs község honlapján, a www.kovagoors.hu oldalon olvashatóak PDF formátumban a helyi lap példányai, a bal oldali „fülon” a Kövágóörsi Körkép megjelölésnél ☺

(A példányok, amelyekben kevés kis anyag olvasható a zsidóságról: 2019. április, 2019. augusztus, 2022. április)

Iván Katalin

***

Van-e elfogadható háború?

Tapasztalatom szerint az emberek döntő többsége, hallgatva a történészek és -még inkább! – a politikai újságírók véleményére, a címben feltett kérdésre igennel válaszol.

Említett tényezők közismert álláspontja szerint alapvetően kétfajta háború létezik: vannak a hódító, megtorló igazságtalan háborúk, és vannak a honvédő, felszabadító igazságosak.

Az első típusról megtudhatjuk, hogy az azt kirobbantó hatalom vad, kegyetlen martalócok hordáit küldi csatába, akik ártatlan szüzeket, reszketeg aggastyánokat, védtelen csecsszopókat gyilkolnak, iskolákat, kórházakat rombolnak le, békés családok otthonait teszik a földdel egyenlővé.

Az igazságosnak minősített háborúk megvívói már-már római jellemeként vannak ábrázolva, akik a hazaszeretetet nemes tűzétől vezérelve, hősieles küzdelemben „ellenséges élőerőt” semmisítenek meg, gyilkos fegyvereket tesznek használhatatlanná.

Egyes Istenben bízó emberek akkor jöhetnek zavarba, ha eszükbe jut egyházuk tanítása a szeretet és béke istenéről. Kinek van akkor igaza? - tehetik fel maguknak a kérdést.

A keresztény világon kívüli világ is forr a békétlenségtől, de vizsgáljuk csupán a hozzánk közelebbi keresztény gyökerű Európát és Amerikát! Hogyan viszonyulnak az itteni egyházak a háborúhoz?

Az első évezred elején kialakuló kereszténység az első századokban háború- és katonaság-ellenes volt, hűen az egyházalapító Jézus szellemiségéhez, akit követői gyakran

neveztek a béke fejedelmének. A döntő fordulat a 4. század elején következett be, amikor a kereszténység a Római Birodalomban államvallássá lett. *Ezt követően vezetői már nem az égieknek akartak megfelelni, hanem a világi hatalom elvárásainak.* Így történt, hogy a továbbiakban a háborúk ellenzőiből azok szentesítőivé váltak: megáldották a katonák fegyvereit, harcra tüzelték híveiket. **A prédikációkban a szemben álló fél katonái már nem felebarátként, embertársként lettek meg-nevezve, hanem gaz ellenségekként, akik nyíl-vánvalóan pokolra jutnak, s akiket gyűlölni kell.**

A harcoló alakulatokhoz tábori papokat küldtek: no nem azért, hogy a háború kegyetlen, embertelen, értelmetlen voltára hívják fel a katonák figyelmét, és megpróbálják lebeszélni őket a további gyilkolásról, hanem éppen ellenkezőleg: **a jelentkező kételyek, lelkiismereti aggályok elaltatásával a harci szellem változatlan fenntartása volt a céljuk.**

Az egyházak sokszor nem érték be azzal, hogy csupán az ideológiai háttérrel biztosítsák az éppen aktuális háborúhoz, hanem nem egy esetben azok kirobbantói, irányítói, megvívói voltak: elég, ha a véres keresztes hadjáratokra, vagy az Európát romlásba, nyomorba döntő harmincéves háborúra gondolunk.

Az egyházak háborús viszonyok közötti látványos pálfordulását talán legjobban az szimbolizálja, amikor a harangok a magasból a porba zuhannak, hogy azt követően Isten dicsőségének hirdetése helyett halált köpködő szörnyekként szolgáljanak.

Nyilván vannak, akik erre azt mondják, hogy ez már a múlt, ezért nem is nagyon érdemes vele foglalkozni: de ez nem így van! Tábori papok most is vannak, s feladatuk sem változott lényegesen a korábbiakhoz képest.

Az egyházak képviselőinek témában tett megnyilatkozásai is kijózanítólag hatnak: nemrég egy pap arról értekezett a rádióban, hogy a „ne ölj!” tulajdonképpen utolsó a parancsolatok között, és csak békeidőben érvényes.

A teljességhez persze hozzátartozik, hogy **a kereszténységen belül, búvópatakként mindig tovább élt az eredeti jézusi vonal:** mindig voltak olyan egyének, csoportok, felekezetek,

amelyek vállalva a mellőzöttséget, a megbélyegzést, a retorziókat, kitartottak a jézusi erőszakmentesség mellett. A Nyugat költőfejedelme Babits Mihály például így ír Zsoltár gyermekhangra című versében: „Ő az Áldás, Ő a Béke/ nem a harcok istensége. // Ő nem az a véres Isten: / az a véres Isten nincsen. // Kard, ha csörren, vér, ha csobban, / csak az ember vétkes abban.”

Nagy szerencséje az emberiségnek, hogy ma már ebben a kérdésben nem kell csupán emberi megfontolásokra hagytokoznunk: rendelkezésünkre áll több millió halálközeli élményt átélt embertársunk kortól, nemtől, vallástól, nemzetiségtől független egybehangzó tapasztalata, mely szerint **Isten elutasít minden háborút, minden gyilkosságot.**

A halálközeli élmények egyik legelső, s talán legismertebb kutatójának Raymond A. Moodynak egyik páciense így beszél erről a szerző „Élet az élet után * Gondolatok a halál utáni életről” című korszakalkotó művében:

„Mialatt odaát voltam, azt a benyomást szereztem, hogy magamat, vagy más megölni tiltott cselekedet. Öngyilkosságot elkövetni annyit jelentene, mint Isten ajándékát visszaszabni.

Másvalakit megölni beavatkozás Istennek arra a másik emberre irányuló szándékába.”

Idáig érve minden bizonnyal sokakban feltámad a nyugtalanító kérdés: ha egy külső hatalom támad az országunkra, akkor egyetlen Istennek tetsző magatartás marad a számunkra: a behúzott nyakú gyáva meghunyászkodás? Szerencsére nem így van! Egyértelművé kell tenni, hogy minden gondolatunkkal, minden cselekedetünkkel, minden porcikánkkal elutasítjuk a megszállást, a leigázást, de nem gyűlöljük azokat a megtévesztett, megfélemlített embertársainkat, akik azt megvalósítják. Bátran, okosan és szívósan, az élet valamennyi területén, minden békés eszközt felhasználva arra kell törekedni, hogy az előállt áldatlan körülmények megszűnjenek, *hogy újra beköszönjön az Isten igenelte béke.*

Aki gyávaságot emleget az ilyen hozzáállás kapcsán, az gondolja meg, hogy milyen lelki-

fizikai erőt kíván egy ilyen hosszan tartó fegyvertelen küzdelem sikeres megvívása: semmivel sem kell hozzá kevesebb bátorság, mint önkívületi állapotban nekirontani az „ellenséges” géppuskatűznek!

Hogy mindez nem „széplelkűek ábrándozása”, hanem egy járható út - ráadásul **az egyetlen emberhez méltó, Istennek tetsző út!** -, azt jól mutatja az indiai nép nagy fiának, *Mahátma Gandhinak a fénylő példája*, aki a második világháború után a világ akkori legerősebb gyarmattartó hatalmával, Nagy-Britanniával szemben, ezzel a módszerrel, az erőszakmentes együtt nem működés eszközével vívta ki országa függetlenségét.

Az egyre kardcsörtetőbb, az egyre harciasabb világunkban jó lenne tanulni a béke útját mutatóktól!

Zámbó Zoltán

***

A Kővágóörsi Faluszínház a Nemzeti Színházba megy

Veszprém megye színeiben a Nemzeti színpadán

Gondolom a címet még egyszer elolvasták többen is: jól láttak-e? Igen, jól láttak! Több év óta létezik már a rendezvény, illetve a Pajtaszínház nevű kezdeményezés, melynek az a célja, hogy a vidéken élő, műkedvelő társulatok országosan is bemutatkozhatnak. Minden évben a Magyar Kultúra Napjához közeli időpontban megyékként egy-egy társulat, csoport mutatkozhat be a Nemzeti Színház Kamaratermének színpadán. Minden megyét egy-egy csapat képvisel. Idén minket ért ez a megtiszteltetés, hogy Veszprém megyét képviselhetjük. Tehát, 2023. január 28-án ott leszünk Budapesten a Nemzetiben! A tervek szerint a családtagok, barátok elkísérhetik kis társulatunkat, de akik ebbe a körbe nem férnek bele, Ők se keseredjenek el, mert egy héttel előbb 2023. január 21-én, a Himnusz megírásának előestéjén (A kézirat tanúsága szerint Kölcsey 200 éve, 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz

c. költeményt.) itthon is bemutatjuk a Tésztametélő Művek bankettje c. vidám jelenetet. Mindössze 25 percben, mert a résztvétel egyik feltétele egy rövid darab előadása volt. Remélem, hogy ennek ellenére kíváncsiak lesznek rá, és biztató jelenlétükkel, tapsaikkal segítenek erőt gyűjteni társulatunk tagjainak, akiket jól ismernek, de azért itt is bemutatóm Őket: Balog Lajos, Balogné György Éva, Bibor Éva, Biczók József, Farkas Károly, Kiss Gyuláné, Péter Botond, Péter Csaba, Sifkovits Anna, Tóth Péter Alajos, Varga Szabolcs. Szorgalmasan próbálunk, reméljük nem hozunk szégyent Veszprém megyére, Kővágóörsre!

Iván Katalin

Útépítés az információs dzsungelben

Nemrég egy ismerősöm társalgás közben felpattant, és pityegő okostelefonjához szaladt. Visszatérve megosztotta velünk a friss hírt: „Meghalt Mubarak elnök!” Tudtam, hogy fogalma sincs róla ki volt Mubarak elnök, mikor élt, mit tett, de szemlátomást néhány percig boldoggá tette, hogy egy hasznavehetetlen információval gazdagodott.

Gyakran emlegetett elvitathatatlan tény, hogy információözönben élünk. Erre a modern kori jelenségre sokan úgy reagálnak, hogy falakat építenek maguk köré, s az azok által nyújtott hamis biztonságban élik életüket. Mások, ezzel ellentétesen, minden hírt magukhoz engednek, amelyek közül a tartósabban rögzülők egy rendezetlen halmazt alkotnak az elméjükben. Van ezeknél célravezetőbb, követésre méltóbb út is!

A halálközeli élményt átélte milliók azzal a tudással térnek vissza, hogy küldetéssel, feladattal jöttünk ide a földre, s legfőbb teendők itt-tartózkodásunk ideje alatt, hogy azt betöltsük, véghez vigyük. Ez a tudás nagy segítséget nyújt ahhoz, hogy utat vágjunk az információs dzsungelben, s csak a lényeges, előrehaladásunkhoz szükséges információkat engedjük magunkhoz: az úgynevezett celebek botrányai, hálózati hírek -például- nagy valószínűséggel nem tartoznak ezek közé.

Amennyiben az írott vagy mondott szöveg gyenge minőségű: helytelenül megfogalmazott, rosszul felépített, a helyesírás szabályait sok helyen megsértő, akkor rendszerint nem érdemes sok figyelmet szentelni rá. Hasonló a helyzet a durva, gyűlölködő tartalmak esetén is.

Komoly vizsgálat alá kell vetni a hírforrást is: Mennyire hiteles? Mennyire megbízható? Érdekében állt-e, hogy az adott információ abban a formában jusson el hozzánk, ahogyan megkaptuk?

Nem lényegtelen, hogy az adott információ első kézből származik-e, vagy több közvetítőn át került hozzánk: az információs lánc hosszának növekedése rendszerint a megbízhatóság rovására megy, mint ahogy az is, ha „gyenge láncszem” kerül a sorba.

Fontos, hogy a rostán fönnakadt új információkat ütköztessük mindazzal, amit addig a világról megtudtunk, és helytállónak gondoltunk. Abban az esetben, ha ellentmondás mutatkozik, ha az új információ nem illik addig felépített ismeretrendszerünkbe, akkor se dobjuk ki, csak tegyük félre, mert lehet, hogy a későbbiekben alapja, fontos eleme lesz világról szerzett tudásunk kisebb-nagyobb mértékű korrekciójának.

Zámbó Zoltán

***

Bárány István (1952-2022) emlékére

„A világnak leginkább azok az emberek hiányoznak, akik mások hiányaival törődnek.”

Ilyen ember volt Bárány István is, aki 1952. december 6-án született Tapolcán, Bárány Paller István és Lelkes Irén gyermekeként. Általános iskolai tanulmányait a kővágóörsi általános iskolában végezte, majd kőműves szakmát tanult.

1987-ben házasságot kötött a balatonszepezdi

Csikós Hajnalkával. Két fiúk született, István és Tamás. Dolgozott a kővágóörsi termelőszövetkezetben, majd az akkori zánkai balatoni úttörővárosban. 1990-től a kővágóörsi iskola karbantartója lett, itt dolgozott egészen 2012 decemberéig, amikor nyugállományba vonult. Már aktív munkavállalóként is részt vett a közösség életében. Az Evangélikus Egyházközség presbitereként a harangozói feladatokat is ellátta, de a tevékeny nyugdíjas évek a Kővágóörsi Kultúrházban, 2010. december 14-e estéjén alapozódtak meg. Itt és ekkor fogalmazódott meg az a szándék, hogy legyen Polgárörtség Kővágóörsön!

István, ettől a naptól fogva kitartott és aktív, mondhatnánk egyik legaktívabb tagja volt az egyesületnek! A 2011 évi hivatalos megalakulás óta Ő volt az, aki mindig elérhető, riasztható, tette kész ember volt! A 11 év alatt végig Ő teljesítette a legtöbb szolgálati órát! Ezúton is köszönöm családjának is a segítőkész hozzáállást, és a támogatást!

István szeretett a közért tenni! A megalakulás pillanatától a Felügyelő Bizottság elnöke és az egyesület „emberi vigyázója” volt! Ha társadalmi munkát kellett vállalni, Ő mindig ott volt. Ha a rendőrség körzeti megbízottjának kellett segítség, Ő akkor is mindig elérhető és szolgálatra kész volt! Vannak emberek, akikre azt mondják, hogy pótolhatatlanok. Nos a mi számunkra Bárány István is az!

Sajnos, lassan az egész egyesületre igaz lesz ez a mondás: Fogyunk! Nagyon! István nagy támogatója volt a sporteseményeknek, különösen a településen rendezetteknek, mindig szívesen vállalt szolgálatot. Felsorolni is nehéz, hogy hol, milyen rendezvényeken, falunapokon, a kapolcsi napokon, Ikarus találkozók, nemzetközi (V4 találkozó Balatonfüred) és helyi rendezvényeken, szinte mindenhol, ahova felkérést kaptunk vagy segítséget kértek! István jött és tette a dolgát!

Mindenki szerette, tisztelte! Nagy példakép lehetne - ha lenne utánpótlás - az utókor, a fiatalok számára! Ha többen lennének közöttünk a fiatalabb nemzedék képviselői, akik tovább vihetnék az egyesület hagyományait!

Az idegenek, nyaralók, átutazók jelenleg azt tapasztalják, hogy milyen szép és biztonságos ez a

kis falu! Istvánnak sok munkája van benne! Emlékét megőrizzük! Nyugodjék békében!

Páli Zsolt egyesületi elnök

(Köszönet Bárányé Csikós Hajnalkának az életrajzi adatok pontosításáért. – a szerkesztő megjegyzése)

***

A világot összetartó erő

Rohamléptekkel közeledik a karácsony, s ezzel együtt jár a szeretet mind gyakoribb emlegetése, a rá való hivatkozás. Sokan ettől már enyhe émelygést éreznek, mert rossz tapasztalataik alapján a szeretetet valami mesterkéltné, felszínes, nem őszinte dolognak, a gyenge emberek menedékének tartják. A mindenütt felbukkanó piros szívecskék, a gépies, érzés nélküli ölelések, az előírászerű puszik világában vélekedésük némileg érthető, de határozottan kimondható: nincsen igazuk!

A szeretet egy olyan Istentől származó, vele egylényegű erő, amely összekapcsolja, ismerőssé teszi egymás számára Isten lélekkel bíró teremtményeit. Megnyilvánulása, a közegében való létezés örömet, boldogságot eredményez. Olyan cement, amely összetartja a világot, amely után mindenki vágyakozik.

Ez a meghatározás nem egy egyéni okoskodás eredménye, hanem sokmillió, „odaátról” visszatért embertársunk egybehangzó megtapasztalása, amelyre felejthetetlen istenélményük részeként a klinikai halál állapotában tettek szert, s amit az élet naponta visszaigazol.

A szeretettel teljességgel összeférhetetlen a gyűlölet, a másikkal szembeni ellenséges érzület, a megbocsátani nem tudás. A szeretet talaján szüntelenül törekednünk kell a velünk kapcsolatba kerülők megértésére, a konfliktusok elkerülésére. Felszabadultan, fenntartások nélkül kell tudnunk örülni azokkal, akik örömeink forrása valamely Istennek tetsző cselekedet, történés. A szeretet kiapadhatatlan forrása Isten, ezért nem kell vele fukarkodnunk: amikor csak lehet árásszuk ki környezetünkre, valamennyi teremtménytársunkra.

Bolygónkon az élet színes szövetét több millió faj alkotja, amelyek nem véletlenül, hanem Isten akaratából jöttek létre, ezért úgy kell rájuk tekintenünk, mint Isten alkotásaira, amelyek fontos szerepet töltenek be, ezért meg kell őket védenünk a jövő számára.

Egy fontos következménye az is, hogy embertársainkra nem úgy kell tekintenünk, mint vetélytársainkra, akik életükkel, mindennapi tevékenységükkel korlátot jelentenek számunkra, akik akadályozzák kibon-takozásunkat, céljaink megvalósítását, hanem olyan Isten által szeretett, halhatatlan lélekkel bíró lényekre, akikkel együtt fantasztikus dolgok megvalósítására lehetünk képesek, akikkel segíthetjük egymást földi küldetésünk megvalósításában, akiknek szeretetet adhatunk, s akikől szeretetet kaphatunk, akik az örömet, a fényt hozhatják el az életünkbe.

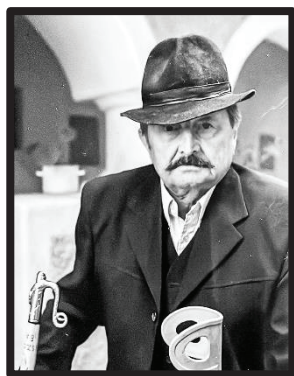
És persze szeretnünk kell magunkat is: nem önző, önimádó, hanem józan, szembenéző, elfogadó módon.

A karácsony közeledtével igyekezzünk magunkévá tenni és a lehető legtöbbet gyakorolni a szeretetnek itt körbejárt fajsúlyosabb, igazabb, valódi formáját, hogy a korábbinál mostohább külső körülmények ellenére is felemelkedjen, felragyogjon tőle az ünnep.

Zámbó Zoltán

***

Elment a “Bakony-Balaton Örökös Pásztora”

Sümegi József emlékére 1942-2022.

Kövágóörsön született 1942. szeptember 2-án. Két testvérével, Máriával és Istvánal ők jelentették a tisztességes pásztor család valódi értékeit. Édesanyjuk és édesapjuk mindent elkövetett, hogy az akkori körülmények-

hez képest a gyermekeik számára nyugodt és boldog életet biztosíthassanak. Életükkel példaként adták gyermekeiknek a becsüle-

tességet, a munka és egymás szeretetét, megbecsülését, mint legfőbb családi értéket. Testvéreivel számtalan kedves és szép élményben volt része, amelyekre idős napjaiban is szívesen gondolt vissza. A közte és testvérei között szövődött kötelék az évtizedek haladtával sem lazult meg még egy pillanatra sem, egész életükre megmaradt.

Általános iskolai tanulmányait Kövágóörsön végezte, nyitott kisdiák volt, minden új dologra érdeklődéssel tekintett. Egész életét végigkísérte ez a nyitottság, az érdeklődés, a kíváncsiság, mindig többet akart tudni a világról. Már gyermekként is édesanyja és édesapja segítőtje volt az otthoni, a ház körüli munkákban, az állatokkal kapcsolatos mindennapi teendőkben.

Az általános iskolai tanulmányok befejezése után hagyta el először a szülői házat, Gyöngyösre jelentkezett és nyert középiskolai felvételt. Az új közösségben is hamar megszerették, az új iskolatársakból gyorsan olyan barátok váltak, akikkel szívesen töltötte együtt a szabadidejét is.

A heves megyei éveket sikeres szakiskolai bizonyítvánnyal a kezében számos kedves emlékekkel és hasznos tudással fejezte be. Rövid ideig dolgozott a szakmájában, majd kövágóörsi “Béke” Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben juhászként vállalt munkát. A hivatás szeretetét kisgyermekkorában az édesapjától tanulta meg. Szerették, becsülték őt a közvetlen munkatársak. Ő is tisztelettel fordult az idősebb, tapasztaltabb pásztorok felé, szívesen fogadta a tanácsait és az intelmeiket, amelyeket a későbbi élete folyamán is sokszor alkalmazott.

1961. október 28-án Kövágóörsön házasságot kötött Papp Gizellával, három gyermekük született, Erzsébet, József és László. Fáradhatatlanok voltak feleségével együtt, ha a családról volt szó. Olyan otthon megteremtésére törekedtek, ahol biztonságban, következetes szeretetben nevelhetik fel gyermekeiket. Örömmel és büszkeséggel töltötte el apai szívét, amikor látta, hogy felnövő gyermekei a tisztességes, becsületes és sikeres emberekként élnek az életüket.

Ahogy múltak az évek, egyre inkább úgy érezte, számára az önálló, szabad pásztorélet az igazi hivatás. 1975-től – egy kis ideig – Szigligeten volt erre lehetősége. (Itt került beszélgető, baráti kapcsolatba Nagy László költővel és a

feleségével, Szécsi Margit költőnővel.) Majd az élet úgy hozta, hogy egy Sümeg melletti tanyán indította újra az állattartást.

1985-ben az egészsége váratlanul megromlott, azt jósolták, hogy soha többé nem tud majd lábra állni. De Ő nem adta fel! A Rá mindig is annyira jellemző akaraterővel vette fel a harcot a betegséggel is. Azt mondta: "... ha a földön csak két birka lesz már, az egyik akkor is az enyém lesz." Idővel, nagy küzdelmek árán, de ismét megtanult járni és újra terelhette szeretett nyáját és - ha nehezebben is - de folytathatta a pásztor hivatást. 1999-től lehetővé vált, hogy újra visszatérhessen szülőfalujába és a Káli-medencébe, ahova születésétől kezdve ezer szállal kötődött. A gyógyuláshoz erőt adott az is, hogy megszülettek az unokái Fercsi, Máté, Jozsó, Lackó, Zsuzsika, Rebeka, Norbi. Igazi nagypapa volt, aki imádta az unokáit, és ahogyan korábban a gyermekeiért, úgy értük is bármire hajlandó volt. Szívesen játszott és foglalkozott velük, gyakran mesélt az életéről, a munkája szépségéről. A legfontosabbnak azonban velük kapcsolatban is azt tarotta, hogy átadhassa azokat az értékeket, amelyek mentén ő is élt.

Nagy törést jelentett az életében, amikor 2006-ban elveszítette szeretett feleségét, hű társát Gizellát, akivel hosszú éveken át mindenben számíthattak egymásra. Gyászoló lelkének az jelentett gyógyírt, hogy láthatta, gyermekei után szeretett unokái közül is többen átélhették a szülővé válás csodálatos pillanatát. A megszülető dédunokák, Bence, Fercsike, Mia, Bendi örömet, boldogságot, újabb erőforrást hoztak a szívébe. 2013. őszén fejezte be az aktív pásztor életet és akasztotta szegre végleg a pásztorbotot.

Jóska bácsi a mindennapi tennivalókat sohasem munkaként élte meg, a pásztor foglalkozást életre szóló hivatásának tekintette, amelynek hagyományait és történelmét sokat tanulmányozta és ápolta. A szabadidejében sokat faragott, természetesen elsősorban imádott hivatása "kellékeit", pásztorbotokat, tülköt, valamint tarisznyákat készített. A kézműves tevékenység mellett még arra is maradt ideje, hogy tanítványainak- Konkoly Jóska bácsinak, Bartalos Jánosnak -, valamint a többi fiatal pásztornak és az érdeklődőknek ízesen, szeretettel meséljen a hivatása kezdetéről, az élete küzdelmes, de mégis szép időszakairól vagy

érdekes találkozásairól. Az édesapjától és a többi idősebb pászortól tanulta meg és jegyezte meg a következő gondolatot: "A falvak határában, túl az utolsó sáros kis utcán, kezdődik egy másik világ, ahol a horizont összeér a földdel, ahol talán az ég is közelebb van egy kicsit, ahol nem kell magas hegyekre hágni annak, aki kezet akar fogni a Jó Istennel. Ez hely a pusztá, ahol különös és irigyelt emberek terelgetik szabadon a nyájaikat."

Hagyományőrző munkásságának méltó elismerése volt, amikor 2019 Kisasszony havának 29. napján (Szeptember 29. Szent Mihály napja, ekkor terelték be a legelőről az állatokat, és ekkor szegődtek, illetve számoltatták el a pásztorokat) a "Bakony-Balaton Örökös Pásztor" címet megkapta. Kérdemelten, mert megtanulta, méltón őrizte, ápolta, továbbadta ennek az ősi foglalkozásnak a rejtelmait, szépséges titkait.

Tevékeny szorgalmas emberként élt a hétköznapokban, sokszor keresték fel azok, akiknek valamiféle segítségre volt szükségük. Még a nehezebb kérésekre sem mondott sohasem nemet, minden esetben megpróbálta megtalálni a megfelelő megoldást.

Amikor a vészjósló fellegek ismét megjelentek, akkor szerettei egy emberként álltak mellette és igyekeztek számára visszaadni abból a sok szépből és jóból, amit ők kaptak tőle az elmúlt évtizedekben. Idővel rendszeres felügyeletre, ápolásra szorult, gyermekei és unokái becsülettel álltak mellette, megkönnyítve, megszépítve a nehéz napokat. Az utolsó hónapokban igazi reménysugárként hatott rá, érkezik az 5. dédunoka.

Élete utolsó pillanatáig hű volt a szülői házból hozott örökséghez, tisztességesen, becsületesen és lelkiismeretesen dolgozott, élt. Emléke és életfelfogása tovább él gyermekeiben, menyeiben, vejében, unokáiban, dédunokáiban, a Sümegi családban.

"Nem múlnak el kik szívünkben élnek, /Hiába múlnak árnyak, évek." (Juhász Gyula)

Legyen áldott az emléke!

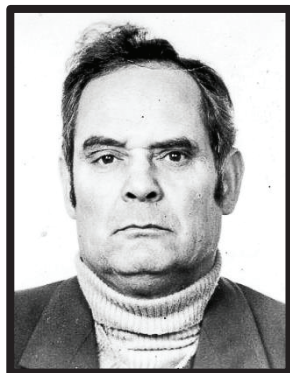
Utóirat: Jóska bácsi családjából lánya, Bözse, Laci fia, "az öreg", menyé Anett és az unokái közül Lackó és Rebuska az, akiket közelebbről ismerem. Jóska bácsival idén nyáron találkoztam először. Néhány napsugaras, jóízű beszélgetős,

nevetgélős nyári és kora őszi délután emlékével merem azt mondani, hogy ismertem... Ugyanis Laci fiától eljutott hozzánk a híre, hogy édesanyjának, Gizike néninek volt egy nagymamájától örökölt szép faliórája. ... de régóta nem mérte már a végtelen időt (hiszen az idő csak nekünk embereknek fontos). Jóska bácsi szerette volna még egyszer hallani az öreg óra hangját. "Műkedvelő órás" férjem vállalkozott rá, hogy megjavítja. Többszöri nekifutásra sikerült. Jóska bácsi kívánsága teljesült. Míg férjem az órával foglalkozott én Jóska bácsival beszélgettem. Jó volt Őt hallgatni, humorral, átéléssel, választékosan mesélt, beszélt. A 80. születésnapja tájékán még énekeltünk is Neki egyet, és elmondtuk a családukban szokásos pohárköszöntőt. Nem gondoltuk, hogy utoljára találkozunk. Váratlanul ért a rövid kis hír október 13-án Jóska bácsi lányától, Bözsétől: "Drága Kati néni, szeretném tudatni veletek, hogy apukám ma reggel csendesen megpihent. Hagyott itt neked ajándékot, maga készítette." Összeszorult a szívem... azóta megkaptam az ajándékot, a kis virágokkal "hímzett" fakanalat, Jóska bácsi szorgos kezének egyik utolsó munkáját. A "kincseim" közé tettem a falra, jól láthatóan, hogy mindig emlékeztessen a Bakony-Balaton Örökös Pásztorára.

Iván Katalin

***

Rácz Bélára emlékezünk (1931-2022)

1931. szeptember 24-én született Köveskálon a Fekete-hegy oldalában. Édesapja Rácz Gyula köveskáli kántortanító, édesanyja Albrecht Gizella mezőgazdasági munkás. Az elemi iskolát Köveskálon végezte a katolikus iskolában

1940-1944-ig. Bizonyítványa tanúsága szerint két tanévben nem járt iskolába, részben megfelelő cipő és ruházat hiánya, másrészt pedig

a háborús események miatt. Padtársa, Marton Jenő mindvégig a legjobb barátja volt, később a sógora is Ő lett.

Három évig volt katona, 1950-51. között a Tatabányához közeli Kecskédi repülőiskola hallgatója volt, Vöcsök típusú vitorlázó repülőgépet vezetett.

1951-56-os években Budapesten (Csepelen), építkezéseken dolgozott, „B” kategóriás vezetői, autóbusszvezetői, kerti traktor és nehéz pótkocsi vezetői vizsgát tett, Csepelen csuklós autóbusszt is vezetett. 1957-től 1961-ig ugyancsak autóbusszvezetőként dolgozott Veszprémben és Tapolcán. A munka mellett elvégezte az általános iskola 7. és 8. osztályát Tapolcán, illetve Veszprémben.

1960-ban házasságot kötött Kovács Elvirával, majd 1961-ben és 1963-ban megszülettek gyermekeik László és Rita. 1961-ben motorkerékpár vezetői vizsgát tett, és 1973-ig a Kővágóörsi Általános Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezethnél gépjárművezetőként, majd a termelőségvetkezethben mezőgazdasági gépszerelőként, hegesztőként dolgozott, mert időközben 1968-ban hegesztő vizsgát tett Veszprémben, 1972-ben pedig autószerelői vizsgát Keszthelyen.

1973-1983 között ismét visszatért a buszozáshoz, előbb autóbusszvezetőként, majd később kalauzként dolgozott. (E sorok írója is akkor ismerkedett meg személyesen „a” Rácz Béla bácsival. ☺ Azt hiszem Ő is az utolsó kalauzok egyike volt, az olyan kalauzoké, akik derűvel, emberséggel, udvariasan látták el a feladatukat és az utas volt számukra az első.)

1984-től 1990. január 1-jei nyugdíjazásáig karbantartóként dolgozott, még 1986-ban kazánfűtői vizsgát tett, de kőműves és hűtőgépszerelői vizsgája is volt. Egész életében sokoldalú, megújulásra mindig kész, jószándékú, segítőkész ember volt.

Feleségével egyetértésben, mindig a család boldogulásán dolgozott. Mindenki igazi

ezeremsternek ismerte, minden feladatra készen állt, semmi nem érte váratlanul. Révfülöpon még taxizott is, ha a termelőszövetkezetben a helyzet úgy hozta, még kombájnt is vezetett, mert 1977-től úgy melleleg egy mezőgazdasági vontatóvezetői jogosítványt is a magáénak mondhatott. Nyugdíjasként gazdálkodott, szőlőt művelt, kertészkedett, disznókat tartott. Az állatokat is „emberszámba” vette. Családja ma is emlegeti, hogy az anyadisznó mindenhova követte, hogy minden megunt, kidobott állatot befogadott, nem ritkán fordult elő, hogy tucatnyi macska, három-négy kutya élt a háznál. Télen a madarakat etették, feleségével együtt nézték őket, és többször gyönyörködtek a konyhaablak előtt sétálgató szarvas látványában. Gyerekeinek azt is megtanította, hogy autóvezetés közben a sünökre mindig vigyázni kell.

Révfülöpon sok munkával megépítette a Csárda utcai családi házat, de soha nem lakott benne, mert szeretett felesége nagyon ragaszkodott a szüleihez, ezért Ecséren maradtak.

Nemcsak munkatársai, de barátai is mindig számíthattak rá. A hozzáfutóknak igyekezett segítségére lenni. Blázi Ibolya tanító néni sokszor megemlegeti, hogy a buszmegállóban gyakran előfordult, hogy arra autózó Béla bácsi kiszólt az autóból: „Kit vihetek haza tanító nénik?” ... és önzetlenül fuvarozta a várakozókat, Akaliba, Füredre. Ez az odafigyelés, segítészándék különösen igaz volt családjára, gyerekeit szeretetben, szeretetre, de munkára is nevelte. Igyekezett nekik mindent megadni, nemcsak a legszükségesebb dolgokat, de a sílécet, korcsolyát is. Vitte őket szánkózni, gombázni, szívesen sétáltak a révfülöpi Rózsakertben, fürödtek a Balatonban Pálkövén, néha Bükre, Hévízre is eljutottak. A Kovács Lajos nagypapa által készített ladikkal még a Kornyi-tó vizén is csónakáztak.

Szűkebb családján túl is szeretettel, törődéssel vette körül a hozzá tartozókat, édesanyjáról és nővéréről is gondoskodott, telket vett nekik, és segített a házépítésben. Életük végéig

számíthattak rá. Ugyancsak figyelemmel és szeretettel vette körül felesége húgait, férjeiket, gyerekeiket, unokáikat. Szívesen, örömmel fogadta vejét, Csabát és menyét Marikát a családban, de azok családtagjait is. Az természetes, hogy a legkiemeltebb helyet a szívében mégis a négy unoka, Kata, Janka, Misi és Gergő foglalták el, mindig szeretettel várta és fogadta őket. Az unokák legnagyobb öröme az volt, amikor a Béla papa „fejből” mesélt nekik.

Béla bácsi örök vidám ember volt, szerette a jó bort, szívesen borászkodott, különösen a Juhfark borára volt büszke, mert azzal kétszer is aranyérmet szerzett. Szerette a jókedvet, a szép nótákat, dalokat. Ő maga is szépen énekelt. Még a 90. születésnapján is elénekelte a kedves, régi dalokat és nem hibázott a hosszú dalszövegekben sem. Beszélni is szépen beszélt, sokat olvasott, ennek köszönhetően választékosan fejezte ki magát.

Leányát, Ritát idézem: „Édesanyám 2020. május 30-án elment. Onnantól nagy úr maradt apukámban. Hiába mondtuk mi, a gyerekei, hogy mennyire fontos nekünk. Még az őszi szüretkor traktorozott, szüretelt, de október végén amputálni kellett a jobb lábát ütőér szűkület miatt. Attól kezdve Ő már csak anyukámhoz készült, nap mint nap. 2022. november 21-én délután Ő is itt hagyott bennünket. Végleg felnőttünk, senki nem mondja többet, hogy kislányom! Napok óta ezek a gondolatok járnak a fejemben: Szeretet és jószág voltál, családotért éltél-haltál. Örök álmodat őrizze csend és végtelen nyugalom.”

Tartalmas, gazdag életet élt Rácz Béla bácsi, ami csak keveseknek adatik meg. Emlékezzünk Rá szeretettel! Nyugodjon békében!

Iván Katalin

(Köszönet Pálné Rácz Ritának és Pál Csabának az emlékező beszélgetésért és a pótolhatatlan adatokért. – a szerk. megjegyzése)

Siposné Szarka Rozália: Ahol a csend honol...

Őszutó elején, november elsején,
Mindenszentek ünnepén,
Millió színbe öltözik a kert,
A park, az erdő, minden levél.

Nyugalmat hirdet, csendet,
Békét, végtelen szeretetet,
Szívünkben mélyen honol
Az el nem múló emlékezet.

Ti, kővágóörsi, Temető utcai fák,
Szélfútta, szépséges, színes levelek!
Vigyétek, szórjátok szerte-széjjel
Szeretett kis falunk hírét, csendjét,
Ahol megpihenni jó, élni szép!

***

Helyesbítés és kiegészítés

A Kővágóörsi Körkép 2022. szeptemberi számában, a 2022-es Bajcsy-Zsilinszky-megemlékezésről való tudósításunkban pontatlanul írtuk, most pontosan írjuk az alábbi mondatot: De részleteket hallhattak a jelenlévők Bajcsy-Zsilinszky Endre barátai, politikai irányvonalának támogatói, a hajdanán Pálkövén, nála gyakran vendégeskedett Talpassy Tibor író, költő, illetve Thury Levente újságíró visszaemlékezéseiből is; sőt a lutheránus Bajcsy-Zsilinszky szeretett bibliai olvasmányából, Az apostolok cselekedeteiből, Pál apostol leveleiből – a korintusiakhoz írt második levélből – is olvastak fel részleteket.

Hagyományaihoz híven, **a következő Bajcsy-Zsilinszky-megemlékezést** – tizenharmadik alkalommal – **előreláthatóan 2023. június 3-án, szombaton, késő délután** szeretné megtartani a Bajcsy-Zsilinszky Endre Szellemi Öröksége Műhely (BZSESZÖM) Kővágóörs Község Önkormányzatával közösen, a pálkövei Bajcsy-Zsilinszky Emlékháznál. A 2023-as emlékprogram várható fő témája: 80

esztendeje írta meg Bajcsy-Zsilinszky Endre 1943 nyári, háborúellenes memorandumát – **tájékoztatta lapunkat Kerecsényi Zoltán, a BZSESZÖM ügyvivője.**

***

Kovács Lajos-Bicskey Dániel: A bor himnusza

A bornak lelke van, és felszáll a gyöngye,
Vedelni nem szabad, mert ledönt a földre.
Tiszteld a hegy levét, a fényt, a napsugárt,
Kortyonként megrágva, lassan idd, úgy meg
nem árt!
Kevéssel érd be, és dalra úgy fakadj,
Igyál, igyál, de ember maradj!

Diófa árnyat ad, a kancsó körbe jár,
Dalolni, sírni fogsz, mire a Nap lejár.
Mikor az éjszaka ráborul a tóra,
Elfogy a könnyed és elhalkul a nóta.
Jön majd egy új nap, és dalra úgy fakadj,
S szeresd a bort, de ember maradj!

(A fenti verset Koczor Józsefné Marika néni - településünk Posztumus díszpolgára, aki december 16-án ünnepelhetné a születésnapját, ha még köztünk lenne - mondta el Rácz Bélának ünnepi köszöntőül telefonon, amikor a Covid „bezárt” bennünket! Most talán az újborok kóstolgatásakor a borászok is szívesen olvassák. – a szerkesztő megjegyzése)

***

KŐVÁGÓÖRS ÉS PÁLKÖVE ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA Felelős kiadó: Horváth Dezső polgármester, szerkesztő: Iván Katalin
A Szerkesztőség címe: 8254 Kővágóörs, Petőfi u. 2. E-mail: orsujzag@gmail.com Lapunk PDF formátumban a település Honlapján is olvasható. Készült: 300 példányban a zánkai Klepeisz Kft-ben. Felelős vezető: Klepeisz Bence Tel.: 06/70/424-0010, e-mail: zoltan@klepeisz.hu

A következő lapzárta időpontja: 2023. március 20.

Köszönöm a figyelmüket, jó olvasgatást, böngészést kívánok, és várom írásaikat!

A szerkesztő

